

POSTANOWIENIE

9 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Aleksander Stępkowski

na posiedzeniu niejawnym 9 czerwca 2026 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku T.R.

z udziałem S.U. i Prokuratora Prokuratury Regionalnej w Białymstoku

o uznanie orzeczenia sądu zagranicznego,

na skutek skargi kasacyjnej Prokuratora Prokuratury Regionalnej w Białymstoku

od postanowienia Sądu Apelacyjnego w Białymstoku

z 25 września 2025 r., I ACa 612/24,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;
- 2) przyznaje kuratorowi dla uczestnika postępowania nieznanego z miejsca pobytu A.U. - adwokatowi M.F. kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) powiększoną o należny podatek VAT.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 25 września 2025 r. Sąd Apelacyjny w Białymstoku, w sprawie z wniosku T.R. z udziałem A.U. i Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Białymstoku u o uznanie orzeczenia sądu zagranicznego, na skutek apelacji wnioskodawczyni od postanowienia Sądu Okręgowego w Białymstoku z 8 grudnia 2023 r., zmienił zaskarżone postanowienie i wniosek uwzględnił (pkt I) oraz rozstrzygnął o wynagrodzeniu kuratora (pkt III).

Postanowienie zostało zaskarżone przez Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Białymstoku. Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Konieczna selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu odbywa się w drodze badania zasadności wniosku skarżącego o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Przesłanki pozytywnej weryfikacji tego wniosku określa art. 398⁹ § 1 k.p.c. Są nimi: (1) występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego; (2) istnienie potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) nieważność postępowania lub (4) oczywista zasadność skargi. Dokonując tej weryfikacji, Sąd Najwyższy bada jedynie to, czy w sprawie zaistniała przynajmniej jedna z przesłanek uzasadniających

wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, nie zaś podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Oczywistą zasadność skargi kasacyjnej mającą uzasadniać wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wywiedziono stąd, że w sprawie zakończonej wydaniem orzeczenia przez sąd zagraniczny wezwanie nie zostało pozwanemu należycie doręczone, wskutek czego pozwany był pozbawiony możliwości obrony. W konsekwencji doszło do uznania orzeczenia sprzecznego z podstawowymi zasadami porządku prawnego.

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. Skarżący twierdząc, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinien wyjaśnić w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Oznacza to powinność wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego, możliwej do wykazania przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, które dodatkowo prowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienia SN z: 8 października 2015 r., IV CSK 189/15; 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75; 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06). Ze względu na wyjątkowy charakter tej przesłanki, powinna ona dać się stwierdzić „na pierwszy rzut oka”, bez zbytniego wgłębiania się w sprawę (zob. postanowienie SN z 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07). Wniosek o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej nie spełnia powyższego kryterium.

Należy podkreślić, że Sąd Apelacyjny szczegółowo przeanalizował kwestię zawiadomienia skarżącego przez sąd zagraniczny. Podkreślił, że sprawa rozwodowa została przeprowadzona zgodnie z obowiązującym prawem, doręczenie wniosku nastąpiło przez ogłoszenie w lokalnej prasie, zaś pozwany miał ponad dwadzieścia pięć lat na kwestionowanie orzeczenia sądu amerykańskiego, co nie nastąpiło. W świetle okoliczności sprawy nie można przyjąć, że stanowisko Sądu Apelacyjnego stanowi kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego lub procesowego.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Aleksander Stępkowski

(Ł.W.)

[SOP]